

TÜRKİYE TURİNG VE OTOMOBİL KURUMU BELLETENİ

1923 de tesis edilen T-T.O.K.

*İcra Vekilleri Heyetinin 2/4/1930 tarih ve 9069 sayılı kararla
umumun menfaatine yardımcı cemiyet olarak tanınmıştır.*

(Beynelmilel Turizm İttifakına, Beynelmielel Otomobil Federasyonuna, Dünya Turizm ve Otomobil
Teşkilâtına ve Milletlerarası Otelcilik Birliğine mensubdur.)

Ankara-Istanbul asfaltı (İzmit'te)
La route asphaltée d'Ankara-Istanbul

Bulletin Officiel du Touring et Automobile Club de Turquie

Association nationale fondée en 1923 et reconnue d'utilité publique par Décret No. 9069 du 2 Avril 1930
Affiliée à l'Alliance Internationale de Tourisme, à la Fédération Internationale de l'Automobile,
et à l'Organisation Mondiale du Tourisme et de l'Automobile

Asmalı Mesçit ve Gönül sokakları, Nil Pasajı, Kat 2 — Beyoğlu - İstanbul

Türkiye bir "Turist memleketi" olacaktır

Aband gölü
Le lac d'Aband

Bir iki yıla kadar turistlerin «kütle halinde» Türkiye'ye akın etmeleri için lüzumlu şartlardan birkaçı halen memlekette mevcuttur.

Bir kere Türkiye dolarının kurunu 5,25 den do-kuza çıkarmakla turizm alanında diğer memleketlerle boy ölçüşebilecek seviyeye gelmiştir.

Öte yandan jet yolcu uçaklarının ve tenzilât-lı «turist» târifelerinin 1960 da bütün uçak kumpanyaları tarafından benimseneceği haberi, şimdiye kadar Londra ve Paris'ten rahat bir uçuş mesafesinde olmayan Türkiye'yi Viyana, veya Belgrad'la bir ayara getirmiş olacaktır.

«Turist» modası

Nihayet unutmamalı ki Turistlerin zevkleri de Paris modaları gibi değişir. Fransa, İtalya ve İsviçre her zaman büyük turist memleketleri olacaklardır. Fakat turist, artık İspanya, Avusturya ve Yugoslavyada (bilhassa eski ucuzluklarını da kaybettiklerinden) umduğunu bulamamaktadır. Buna göre «kütle halinde» turistin daha başka memleketler araması normaldir.

Doğru yoldan gittiği ve lüzumlu şartları yerine getirdiği takdirde tükenmez bir döviz kaynağına sahip olma sırası Türkiye'ye gelecektir.

Geçen yazımızda Turistin, ziyaret ettiği memlekette ne kadar basit şartların yerine getirilmesi ile memnun edilebileceğini açıklamıştık. Bu yazımızda da turistlerin memlekete gelmeleri

için lüzumlu şartların hangileri olduğunu incelemeğe çalışacak, Public Relations — Milletlerarası işbirliği — metodunun bu sahadaki faydalarını açıklayacağız.

«Milletlerarası işbirliği»

Paralı ilân her ne kadar ticarî bir maddenin satılmasında mühim bir rol oynasa da sırf ikna etmek için kullanıldığında hemen şüphe uandırır. Zira bu fikri yapmak için bir para ödenmiş, bir ilân konmuştur ve bunda muhakkak ki şahsî bir menfaat mevcuttur. Oysa bir seyahat mecmuasında bir haber, bir makale okuyucunun zihninde böyle bir şüphe uyandırmaz.

Türkiyede «Kütle halinde» turistin gelmesi ile vazifelenirilecek bir kimsenin ilk vazifesi bu memlekete gelmeyi günün modası haline getirmektir. Bu işi yapmak zannedildiğinden çok daha kolaydır. İlk önce dikkatle seçilmiş, seyahat yazarlarından, bir iki editörden, tanınmış Milletvekillerinden, hatta bir sanatkar veya bir dükten müteşekkil bir grup İstanbulda bir hafta veya on gün geçirmek üzere dâvet edilir. (Seyahat acentaları çok daha sonra Türkiye günü modası haline geldikten sonra çağrılmalıdır.) Dâvet edilecek şahısların sayısı on veya en çok on ikiyi geçmemelidir, dedik. Zira arttıkça aralarında gruplaşmalar da o derecede artar ve hepsine istenen iyi tesiri yapmak imkânsızlaşır.

Bu kimselerin isimleri ve Türkiye'ye davet edilmeleri «haber» olmağa yeter. Gazeteler halkın merakını gidermek için teferruat vermeğe dahi mecbur olabilirler. Bu grup Turist Müdürlüğünün davetlisi olarak memlekete gelir. Ziyaretçilerin yorulmamaları gözönünde tutulmak şartile dikkatli bir program hazırlanarak geçirecekleri her dakikanın üzerlerinde müsait tesiri uyandırmasına çalışılır. Bu programda misafirlere durmadan şehir dolaştırılmamalı, bilâkis şahsi istekleri gözönünde tutulmalıdır. Bu zaman zarfında hiç bir şeyden çekinmemeli, Türkiye'nin övünülecek, gösterilecek nesi varsa gösterilmelidir. Ziyaretçiler çiçeklerle karşılanmalı, dönüşlerinde hediyelerle uğurlanmalı, en iyi lokantalarda ağırlandı. Polis ve gümrük azamî kolaylığı göstermelidir. Kendilerine çok mühim kimse oldukları ihsas edilmelidir. Zaten memleketlerinin halk oyuna tesir edebildiklerine göre mühim de sayılmaları lâzım gelmez mi?

İnsan tabiatı, daima iyiliğe karşı müsait bir şekilde aksülâmel gösterir. Ziyaretçiler memleketlerine heyecan içinde dönecekler, halk hiç bir menfaat karşılığı olmadan söylenen fikirleri benimsiyecektir (Zira davet edilen kimseler istedikleri an istedikleri yere gidebilecek kudrettedirler.) Bundan başka «Tanınmış kimselerin» Türkiye'ye gitmeleri demek bunların hareketini her an taklide hazırlanan sudan bir zümrenin de derhal aynı yolu tutarak Türkiye'ye gitmek istemesi demek olacaktır.

Bir kere muayyen bir zümre arasında bir fikir yayıldı mı artık az bir zamanda bu düşünüş tarzı bütün bir millete mal olur.

Yukarıda kaba taslak bir plânını çizdiğimiz «Milletlerarası işbirliği» metodunun muhakkak ki çok daha teferruatına girmek, halkın ve turistlerin psikolojisi üzerinde durmak gerektir. Fakat biz bu yazımızda sadece işe nasıl ve nereden başlanacağını göstermekle yetiniyoruz.

Yazımıza son vermeden önce Türkiye'nin turistik bir memleket olması için elinde bulunan nice imkândan birinin üstünde duracağım. Herkesin gözü önündeki bu altın madeni şimdiye kadar işletilmemiştir.

Türkiye, gerek avlanma, gerekse balıkçılık imkânlarını umursamamakta, bunlardan gereği gibi istifade etmemektedir. Yugoslavya ile İspanyaya ise bu yüzden dolar ve döviz akmaktadır.

Dünyanın dört bir tarafında sırf avcılığı ile övünen, duvarı vurduğu hayvanların postu ile süslü nice zengin kimse vardır.

Fakat bunlardan hiç biri, meselâ Aband'da «Game fish» denen avlanmağa müsait balık olduğunu bilmez. Bu kimseler meselâ Kılıç balığı avlanmaktan hoşlanmazlar. Gene bunlardan hiç biri Türkiye'de meselâ ördek, bildircin, geyik, büyük geyik, keklik, ayı, yabancı domuz gibi şaşılacak derecede bol avlanma imkânı olduğundan bihaberdirler.

Bundan beş yıl önce kimse Yugoslavyanın avlanma imkânlarından haberdar değildi. Bugün ise Yugoslav makamları turistlerin avladığı her bildircinden bir dolar, her büyük geyikten ise yüz dolar almakta ve avcı bunu severek vermektedir. Bundan başka Yugoslavlar balık avlamak isteyen turistlere muayyen bir ücret karşılığı lisans vermektedir.

Türkiye de ne diye bu kadar muazzam avlanma nimetlerinden istifade etmesin? Her halde komünist Yugoslavyanın becerebildiğini, Cumhuriyetçi Türkiye muhakkak daha iyi yapabilir. Gelir kaynağı olmak bakımından basitliği ve hiç bir zahmeti olmadığından burada genişçe anlatığımız bu imkânın tatbiki uzun boylu hazırlık istemez.

Yapılacak iş

İlk önce müsait, ormanlık bir arazi seçilerek «Millî avlanma sahası» ilân edilmeli, buranın bakımı yerli halktan avcı muhafızlara verilmelidir. Gene bu sahada tahtadan «sale» tipi oteller bulunmalı, basit yemekler ucuza turistlere temin edilmelidir. Bir veya iki lisan bilen ve yeri iyi tanıyan muhafız şefinin bürosu gene bu otelde bulunmalı ve böylece turistlere rahatça fayda sağlayabilmelidir.

Muhafızlardan biri daima avcı grubu ile birlikte ava gitmeli, hem kendilerine kılavuzluk etmeli, hem de herkesin ne avladığını bilerek muhafız kumandanına bildirmelidir. Bundan sonra avcıdan avladığı hayvanlara göre dolar karşılığı (Türk parası değil) evvelce bir tarifede ilân edilecek miktar alınmalı ve vurduğu postu memleketine götürmesine izin verilmelidir.

Türkiyeyi, (Eğer uzmanların istekleri yerine getirilirse) büyük bir turist memleketi olacağına inanmış olarak, terk ediyorum. Buraya dördüncü gelişimde, han ve kervansarayların motel ve şehir dışı lokantaya döndüğünü, festival ve şenlikler tertip edildiğini görmek istiyor ve İstanbulu eski tarihî güzelliklerini cömertçe teşhir eden bir şehir halinde bulacağıma inanıyorum.

Cedric SALTER

(Vatan'dan)